

บทที่ 1

บทนำ

วันที่ 24 มิถุนายน 2475 ถือเป็นวันสำคัญที่สุดในประวัติศาสตร์ของชาติไทยเพราะถือเป็นวันกำเนิดระบบประชาธิปไตยของประเทศไทย เนื่องจากได้มีคณะบุคคลคณะหนึ่งที่เรียกตัวเองว่า คณะราษฎร ได้มีแนวคิดที่จะเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครองของประเทศไทย จากระบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็นการปกครองในระบบประชาธิปไตย เพราะคณะบุคคลกลุ่มนี้มีความคิดที่อยากเห็นความเปลี่ยนแปลงของประเทศไปในทิศทางที่ดีกว่าที่เป็นอยู่ ประกอบกับการที่คณะบุคคลดังกล่าวได้มีโอกาสออกไปศึกษาต่างประเทศ จึงมีโอกาสเห็นความเจริญและการพัฒนาของนานาประเทศจึงเกิดการเปรียบเทียบขึ้น รวมทั้งการที่ถูกดูถูกเหยียดหยามจากชนชาติอื่นว่ามาจากประเทศที่ล้าหลัง จึงคิดว่าที่ประเทศยังล้าหลังอยู่ทุกวันนี้ก็เพราะยังมีการปกครองแบบเก่าที่การตัดสินใจบริหารประเทศตกอยู่ในมือของคนๆเดียว จึงมีความปรารถนาที่อยากเห็นประเทศไทยมีความเจริญทัดเทียมกับอารยประเทศ ฉะนั้นการที่จะให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวได้ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเปลี่ยนแปลงระบอบการปกครอง

คณะราษฎรจึงได้มีการรวมตัวกันและเริ่มสร้างแนวคิดที่เป็นรูปธรรม และมีการกำหนดอุดมการณ์และเป้าหมายที่ชัดเจน มีการวางแผนอย่างมีระบบทั้งด้านการเมือง การทหาร และกำหนดแนวทางการปฏิบัติภายหลังจากการเปลี่ยนแปลงการปกครองแล้ว ปัญหาสำคัญของคณะราษฎรภายหลังจากที่ได้อำนาจมาแล้วเป็นประเด็นที่สำคัญและน่าที่จะต้องศึกษาเป็นอย่างยิ่ง คือการที่จะวางรากฐานการปกครองในระบบประชาธิปไตยให้มีความมั่นคงและพัฒนาไปได้ตามความมุ่งหมายของคณะราษฎร

โดยที่ในเวลานั้นประชาชนโดยทั่วไปยังไม่รู้ และเข้าใจว่าประชาธิปไตยคืออะไร รัฐธรรมนูญคืออะไร คงมีเพียงความเข้าใจว่าการปกครองระบบประชาธิปไตยคือการปกครองที่พระมหากษัตริย์เป็นประมุขอยู่ภายใต้กฎหมายรัฐธรรมนูญ (constitution monarchy) จึงเป็นหน้าที่อันสำคัญของคณะราษฎรในอันที่จะเร่งสร้างกระบวนการประชาธิปไตยให้เกิดขึ้นเป็นรูปธรรม เพื่อเป็นการวางรากฐานระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยที่ถูกต้องให้เป็นที่รู้จักของประชาชน ให้ประชาชนเกิดความรู้ความเข้าใจอันแท้จริง แต่ในการวางรากฐาน และพัฒนาระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยมาเป็นลำดับ ซึ่งที่ผ่านมาได้มีการยึดอำนาจ การรัฐประหาร ตลอดระยะเวลากว่า 60 ปี ถือ

ได้ว่าระบอบประชาธิปไตยของประเทศไทยยังไม่ได้รับการพัฒนาเท่าที่ควร ทั้งนี้เป็นผลต่อเนื่องมาจากการช่วงชิงอำนาจกันเองภายในกลุ่มคณะราษฎรอย่างยาวนาน จึงทำให้ประชาชนขาดโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมทางการเมือง ในอันที่จะเรียนรู้และพัฒนาการปกครองในระบบประชาธิปไตยอย่างต่อเนื่อง

ในการเปลี่ยนแปลงการปกครอง 2475 คณะราษฎร ได้แถลงการณ์ระบุไว้ว่าจะให้ราษฎรมีสិทธิ เสมอภาคกัน มีเสรีภาพ มีความเป็นอิสระ แต่อำนาจทางการเมือง การปกครองส่วนใหญ่อยังคงตกอยู่ภายใต้อำนาจของคณะราษฎร โดยมีการยึดอำนาจ การต่อสู้แย่งชิงอำนาจกันเอง การผูกขาดอำนาจทางการเมือง การขาดจิตสำนึกในการปกครองตนเองของประชาชน การพัฒนารูปแบบวัฒนธรรมทางการเมือง และกฎหมายรัฐธรรมนูญ ถ้วนแต่เป็นจุดค้อยในระบบการปกครองของไทยเสมอมา

หากจะแบ่งช่วงการปกครองของระบบประชาธิปไตย สามารถแบ่งการครอบครองอำนาจของคณะราษฎร และกลุ่มการเมืองที่ผูกขาดอำนาจ ได้ดังต่อไปนี้

1. ช่วงเปลี่ยนแปลงการปกครอง ปี พ.ศ. 2475 – ปี พ.ศ. 2489 เป็นยุคของคณะราษฎร
2. ช่วง ปี พ.ศ. 2489 – ปี พ.ศ. 2516 เป็นยุคของเผด็จการทหาร
3. ช่วง ปี พ.ศ. 2516 – ปี พ.ศ. 2519 เป็นยุคประชาธิปไตยเบ่งบาน
4. ช่วง ปี พ.ศ. 2519 - ปี พ.ศ. 2537 เป็นยุคประชาธิปไตยครึ่งใบ
5. ช่วง ปี พ.ศ. 2537 - ปัจจุบัน เป็นยุคประชาธิปไตยของมวลชน

เห็นได้ว่า ช่วงที่ 1 2475 - 2489 เป็น การผูกขาด และแย่งชิงอำนาจกันเองในกลุ่มคณะราษฎร ช่วงที่ 2 เป็นการสืบทอดอำนาจจากกลุ่มของคณะราษฎรมาเป็นกลุ่มของทหาร หากพิจารณาใน 2 ช่วง การปกครองนี้กินเวลาหลายสิบปี การปกครองในระบบประชาธิปไตยจึงได้ถูกปลูกฝังค่านิยมทัศนคติ รูปแบบ วิธีการปกครองที่ไม่ได้มีส่วนเอื้อต่อการพัฒนาการปกครองในระบบประชาธิปไตย จึงมีผลให้การพัฒนาการปกครองในระบบประชาธิปไตยในปัจจุบันขาดความต่อเนื่อง การปกครองในระบบประชาธิปไตยจะต้องอาศัยวิวัฒนาการ ความสืบเนื่อง ความสอดคล้อง ระหว่างการพัฒนาและระยะเวลา วัฒนธรรมทางการเมือง ค่านิยม ประเพณี ทัศนคติ ตัวอย่างที่ดี จิตสำนึก ของความเป็นประชาธิปไตย งานวิจัยชิ้นนี้ จึงมุ่งที่จะชี้ให้เห็นถึงบทบาทของ คณะราษฎรกับกระบวนการ

ประชาธิปไตย การก่อกำเนิดประชาธิปไตยโดยคณะราษฎร และความมุ่งมั่นของคณะราษฎรต่อการพัฒนาระบบประชาธิปไตย

วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

1. ชี้ให้เห็นความตั้งใจของคณะราษฎรในการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ มาเป็นการปกครองระบบประชาธิปไตย การพัฒนา และวางรากฐานระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยของคณะราษฎร
2. ศึกษาพฤติกรรม ความตั้งใจของคณะราษฎรในการที่จะพัฒนาการทางการเมืองที่มีส่วนช่วยสร้างระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย และในขณะเดียวกันก็จะศึกษาถึงพฤติกรรมของคณะราษฎรที่ไม่ได้มีส่วนเสริมสร้างระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย
3. ศึกษาถึงการผูกขาดอำนาจทางการเมือง การสืบทอดอำนาจของคณะราษฎรซึ่งเป็นการทำลาย และไม่ได้สร้างพัฒนาการทางการเมืองในระบบประชาธิปไตย
4. การช่วงชิงอำนาจกันเองในกลุ่มคณะราษฎร รัฐประหาร ยึดอำนาจ การล้มเลิกกฎหมายรัฐธรรมนูญ ทำให้เสถียรภาพทางการเมือง และการพัฒนาระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย ขาดความสืบเนื่อง
5. ศึกษาการสร้างรูปแบบวัฒนธรรมทางการเมืองที่เอื้อ และไม่เอื้อต่อระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยของคณะราษฎร

สมมติฐานของการวิจัย

การศึกษาวิจัยในเรื่องนี้ ได้ตั้งสมมติฐานการวิจัยว่าคณะราษฎรคือกลุ่มบุคคลที่ได้วางรากฐานประชาธิปไตยให้เกิดขึ้นในประเทศไทย แต่บทบาทในกระบวนการทางการเมืองในระบบ

ประชาธิปไตยของคณะราษฎรต้องประสบกับปัญหาในหลายๆด้าน จนไม่สามารถนำไปสู่การพัฒนา ระบบการเมืองให้เป็นไปตามอุดมการณ์ประชาธิปไตยได้โดยสมบูรณ์

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องนี้ ผู้ทำการวิจัยจะศึกษาค้นคว้าจากตำรา หนังสือที่เกี่ยวข้องกับคณะราษฎร เช่น ตำราหรือเอกสารที่เกี่ยวกับการดำเนินการทางการเมืองของคณะราษฎร บทบาทของคณะราษฎร ที่อยู่ในช่วงตั้งแต่ก่อนที่จะมีการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบบสมบูรณาญาสิทธิราชย์มาเป็น ระบบประชาธิปไตย และภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง และเอกสารตำราที่เกี่ยวข้องกับการ ปฏิวัติ 2475 และสมาชิกคณะราษฎรในเรื่องประวัติ ภูมิหลัง ค่านิยม ทศนคติ ของคณะราษฎร เพื่อหา สาเหตุ แรงจูงใจของการปฏิวัติ และกฎหมายรัฐธรรมนูญที่เอื้อหรือไม่ต่อการปกครองในระบบ ประชาธิปไตย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเรื่องนี้ ใช้วิธีวิเคราะห์เอกสารด้านประวัติศาสตร์การเมืองตั้งแต่ยุคสุโขทัย มาจนถึงยุคของคณะราษฎร เอกสารเกี่ยวกับการปฏิวัติ พ.ศ. 2475 เอกสารที่เกี่ยวกับประวัติของสมาชิก คณะราษฎร กฎหมายรัฐธรรมนูญและเอกสารด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเมืองการปกครองใน ยุคของคณะราษฎร และนำเอกสารดังกล่าวมาศึกษาและทำการวิเคราะห์ ตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาเอกสาร มาสรุปวิเคราะห์ถึงอุดมการณ์และเป้าหมาย ที่แท้จริงของคณะราษฎรต่อการวางรากฐานประชาธิปไตย วิธีการ และการ ดำเนินการทางการเมือง ตลอดจนบทบาทของคณะราษฎรในกระบวนการ ประชาธิปไตย สรุปประเด็น ปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ของคณะราษฎรที่มีผล กระทบต่อกระบวนการสร้างการปกครองในระบบประชาธิปไตย
2. วิเคราะห์ให้เห็นถึง สาเหตุต่างๆ ที่เป็นประเด็นปัญหา อันมีผลกระทบต่อการ พัฒนา และความล้มเหลวในระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยของ คณะราษฎร

3. สรุปบทบาททั้งหมดของคณะราษฎรทั้งในส่วนที่เป็นการวางรากฐานประชาธิปไตย บทบาทในกระบวนการประชาธิปไตย รวมทั้งความสำเร็จและความล้มเหลวของคณะราษฎรในกระบวนการประชาธิปไตย

คำนิยามศัพท์เฉพาะ

คณะราษฎร หมายถึงคณะบุคคลผู้ก่อการที่ทำการเปลี่ยนแปลงการปกครองจากระบอบสมบูรณาญาสิทธิราชย์ มาเป็นระบอบพระมหากษัตริย์ อยู่ภายใต้รัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน พ.ศ. 2475 หรืออาจเรียกว่าคณะผู้ก่อการบ้าง หรือคณะปฏิวัติบ้าง

ประชาธิปไตย หมายถึง ระบบการปกครองที่ประชาชนมีอำนาจสูงสุดในการปกครองประเทศ

กระบวนการสร้างประชาธิปไตย หมายถึง การดำเนินการทางการเมืองเพื่อให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการปกครองแบบประชาธิปไตย

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัยศึกษา

การศึกษาวิจัยในหัวข้อนี้ จะทำให้ทราบถึงบทบาท พฤติกรรม ค่านิยม ทักษะ และความตั้งใจของคณะราษฎรต่อกระบวนการสร้างระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย และทราบถึงบทบาท พฤติกรรม และวัฒนธรรมทางการเมืองของคณะราษฎรในส่วนที่ไม่ได้สร้างกระบวนการปกครองในระบบประชาธิปไตย อันมีผลต่อการพัฒนาการเมืองในระบบประชาธิปไตย ตลอดจนความล้มเหลวของคณะราษฎรต่อกระบวนการสร้างระบอบการปกครองในระบบประชาธิปไตย

การนำเสนอเรื่อง

บทที่ 1 : บทนำ

เป็นบทที่ศึกษาว่าด้วยสมมุติฐานของการวิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบข่ายการวิจัย วิธีการศึกษาวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และประโยชน์ที่คาดว่าจะได้จากการวิจัย

บทที่ 2 : แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา

เป็นบทที่กล่าวถึงทฤษฎีแนวคิดที่ใช้ในการศึกษา และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เช่นแนวคิดเกี่ยวกับการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย ทฤษฎีการพัฒนาทางการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมือง ทฤษฎีความขัดแย้ง แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมทางการเมืองของไทย

บทที่ 3 : คณะราษฎรกับกระบวนการสร้างประชาธิปไตย

เป็นการศึกษาบทบาทของคณะราษฎรต่อการสร้างรูปแบบวัฒนธรรมทางการเมือง ซึ่งมีผลกระทบต่อกระบวนการสร้างระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย การพัฒนาประชาธิปไตยในยุคต่อมา ศึกษาการผูกขาดอำนาจทางการเมืองของคณะราษฎร ความขัดแย้ง การช่วงชิงผลประโยชน์ทางการเมือง การผูกขาดอำนาจทางการเมือง การรัฐประหาร การสร้างรูปแบบทางการเมืองที่ไม่เอื้อต่อการพัฒนาประชาธิปไตย การร่างรัฐธรรมนูญเพื่อรักษาอำนาจทางการเมืองของกลุ่มตนไว้ การกีดกันทางการเมืองโดยไม่เปิดโอกาสให้กับกลุ่มอื่น ซึ่งเป็นผลกระทบต่อรูปแบบ และวัฒนธรรมทางการเมืองตามวิถีทางประชาธิปไตย

บทที่ 4 : บทวิเคราะห์กระบวนการสร้างประชาธิปไตยของคณะราษฎร และสาเหตุความล้มเหลวของคณะราษฎรต่อกระบวนการสร้างประชาธิปไตย

เป็นบทวิเคราะห์ถึงกระบวนการสร้างประชาธิปไตยของคณะราษฎร ในส่วนที่เป็นการวางรากฐานประชาธิปไตย และพัฒนาประชาธิปไตย

บทที่ 5 : บทสรุปถึงสาเหตุความล้มเหลวของคณะราษฎรต่อกระบวนการสร้างประชาธิปไตย

เป็นบทสรุปที่ต้องการชี้ให้เห็นว่าถึงบทบาท พฤติกรรม และความตั้งใจอันแท้จริงของคณะราษฎรต่อกระบวนการสร้างระบบการปกครองแบบประชาธิปไตย และข้อผิดพลาดของคณะราษฎรที่ไม่ได้ช่วยเสริมสร้างระบบการปกครองแบบประชาธิปไตยที่ถูกต้องสอดคล้องกับ

วิถีชีวิตของคนไทย ตลอดจนสร้างวัฒนธรรมทางการเมืองของคณะราษฎร